

Justitsministeren (*K. Axel Nielsen*): Jeg vil gerne indlede med nogle almindelige bemærkninger om det foreliggende forslag til folketingsbeslutning.

Om de fleste af de spørgsmål, der er nævnt i forslaget, gælder det, at de i de senere år, nogle for ganske nylig, har været behandlet her i folketinget. Jeg synes, det er glædeligt, at interessen for sikring af privatlivets fred og den enkelte borgers demokratiske rettigheder, som det hedder i overskriften til forslaget, er så levende i alle folketingets partier. Jeg har forstået, at det konservative folkeparti senere i denne samling vil bidrage til, at interessen omkring privatlivets fred ikke skal dø hen. Det tror jeg ikke der under nogen omstændighed vil være nogen fare for. Forholdet er jo det, at vi alle anerkender, hvor vigtigt det er at beskytte borgernes personlige og politiske frihed. Jeg håber da også, det vil fremgå af de bemærkninger, jeg vil gøre vedrørende de enkelte spørgsmål, at dette naturligvis også er regeringens opfattelse.

Lad være, at skønnet over, hvor vidt denne beskyttelse kan gå, uden at andre samfundsinteresser krænkes, måske i detaljer kan falde lidt forskelligt ud; men at både beskyttelsen af privatlivets fred og af de demokratiske rettigheder har den allerstørste betydning, tror jeg vi alle kan være enige om. Jeg tror, det er vigtigt at behandle spørgsmålet ud fra dette grundsynspunkt, og på denne baggrund vil jeg herefter knytte nogle bemærkninger til de enkelte punkter.

Det første punkt i forslaget vedrører den personregistrering, som politiets efterretningstjeneste foretager som led i sin virksomhed. Spørgsmålet om efterretningstjenestens virksomhed og specielt om den registrering, efterretningstjenesten foretager, har jo været drøftet flere gange tidligere her i tinget. Den seneste egentlige debat fandt, som det vil erindres, sted i foråret 1964. Det store flertal af medlemmerne erkendte dengang, at en efterretningstjeneste er nødvendig, således som forholdene er i verden, og at den ikke vil kunne udføre sin virksomhed uden en registrering af de oplysninger af sikkerhedsmæssig betydning, der indsamles. Dette blev også klart erkendt af ordføreren for det radikale venstre, fru Else-Merete Ross, der er medforlagsstiller til det forslag, vi behandler her i dag. Fru

Else-Merete Ross udtalte således i det høje ting den 21. maj 1964 — Folketingstidende 1963-64, sp. 5279-80 —:

„Jeg ved, at der er mange landet over, som mener og ønsker, at kartotekerne helt skal afskaffes, men det ville ikke være realitetsbetonet i dag at kræve dem afskaffet. Det bør og må imidlertid være realitetsbetonet at kræve en streng linje med hensyn til de kriterier, der ligger til grund for registreringen.“

Debatten i 1964 mandede i øvrigt ud i, at det fremsatte forslag til folketingsbeslutning om en undersøgelse af efterretningstjenestens virksomhed blev afvist, men at regeringen under bred tilslutning nedsatte et udvalg, der fik til opgave — ud over det helt afgørende at kontrollere efterretningstjenestens videregivelse af oplysninger — at tilvejebringe kontrol med, at efterretningstjenestens registreringer ikke går ud over, hvad formålet nødvendiggør.

Udvalget har derimod intet at gøre med efterretningstjenestens efterforskning eller dens virksomhed i øvrigt. Jeg har flere gange haft lejlighed til i det høje ting at redegøre for det arbejde, der er udført af udvalget, bl. a. i anledning af spørgsmål fra fru Else-Merete Ross. Jeg skal indskrænke mig til nu at sige, at udvalget i de snart 3½ år, det har fungeret, i høj grad har koncentreret sin interesse om efterretningstjenestens registrering og om muligheden for at begrænse registreringernes omfang. At arbejdet hermed har båret frugt, turde fremgå af den kendsgerning, at antallet af registreringer siden 1964 er mere end halveret.

Gennemførelsen af forslaget ville i realiteten betyde en så godt som fuldstændig afskaffelse af den registrering, politiets efterretningstjeneste foretager. Som fru Else-Merete Ross så rigtigt fremhævede i 1964, er tanken herom imidlertid ikke realistisk. Der er desværre ikke foregået sådanne ændringer i den verdenssituation, som i 1964 medførte vidtgående enighed om efterretningstjenestens og registreringernes nødvendighed, at et sådant skridt nu vil være forvarsligt. Danmark er også fortsat medlem af NATO og har i denne egenskab forpligtelser, som ikke kan opfyldes uden et arbejde som det, efterretningstjenesten udfører.